

taalproblemen van allochtone jongeren. Haar analyses zijn grondig, kundig en zorgvuldig. Juist daarom is het jammer, dat haar tekst niet erg toegankelijk is. De leesbaarheid van de tekst is niet optimaal. De formuleringen en tekstorganisatie lijken nog de sporen te dragen van Hacquebords worsteling met de ingewikkelde problematiek.

In tegenstelling tot Kerkhoff biedt Hacquebord leerkrachten en onderzoekers concrete handvatten om aan de vergroting van schoolsucces van allochtone leerlingen bij te dragen. Juist de *aard* van de taalproblemen blijkt hierbij van wezenlijk belang.

FORUM

CVEN:

Reactie op H. Bonsets 'Moedertaalonderwijs als arena'

Bonset geeft zijn stuk de ondertitel 'de commissie-Braet kritisch gevolgd' (*Moer* 1990/1, p.3-9). Wat hij echter doet is eerder onkritisch vooruitlopen op de resultaten van de commissie. De commissie heeft inderdaad problemen in het onderwijs op een rijtje gezet en zij heeft universitaire neerlandici om preadviezen gevraagd, maar dat wil nog niet zeggen dat er uiteindelijk een onderwijsprogramma in plaats van een examenprogramma uit zal rollen en een programma dat in onevenredige mate ingevuld is door de universitaire vakwetenschap. Om het een en ander in een juister perspectief te zien leze men het Ten geleide bij de bundeling Preadviezen (zie voor bestelling *Moer* 1990/2, p.79).

Bonset beklaagt zich over de behandeling van de vakdidactici door de commissie. De CVEN zou geen bezwaar gezien hebben in het passeren van de VDN door de staatssecretaris en de CVEN heeft pas in tweede instantie ook de VDN om een preadvies gevraagd. Het eerste punt: de voorzitter van de CVEN heeft het ministerie desgevraagd laten weten er de voorkeur aan te geven dat volgende keren de VDN gekozen zou worden om lerarenopleiders/vakdidactici in commissies voor te dragen. (Het ministerie heeft er deze keer voor gekozen de VELON, die alle lerarenopleiders overkoepelt, om een voordracht te vragen, een voordracht waarop drie personen voorkwamen die tevens lid van de VDN zijn, onder wie Hans Hulshof die nu de lerarenopleiders/vakdidactici in de CVEN vertegenwoordigt.) Het tweede punt: vanaf het begin was het de bedoeling van de commissie de VDN op twee momenten om een commentaar te vragen: naar aanleiding van de vakinhoudelijke preadviezen en naar aanleiding van

het concept-examenprogramma. Dit leek het meest doelmatig, maar toen de commissie ter ore kwam dat de VDN zich stoorde aan het feit dat niet ook zij om een preadvies was gevraagd is daarom alsnog gevraagd. Overigens heeft de VDN het terecht zinniger geoordeeld dit preadvies niet uit te brengen en zich te beperken tot de twee reagerende commentaren (plus een commentaar op het eerste voortgangsverslag). De commissie had er beter aan gedaan meteen haar voornemens betreffende raadpleging bekend te maken – in het najaar zijn ook nog regionale veldraadplegingen van docenten voorzien.

Namens de CVEN,
TON HENDRIX *secretaris*

FORUM

Lidia Boekhout: Vragen stellen aan literaire teksten

Tijdens de opleiding voor moedertaaldocent heb ik nogal wat artikelen over literatuuronderwijs gelezen. Al snel werd mij duidelijk dat men tegenwoordig als doelstelling heeft de leerlingen assertief te maken. Dit houdt in dat de leerlingen leren om zelf vragen aan een tekst te stellen. Het gaat erom wat zij te weten willen komen over een tekst. De docent houdt zich hierbij zoveel mogelijk op de achtergrond. Met dit gegeven in mijn achterhoofd begon ik vol goede moed aan de stage. Ik wist nog niet hoeveel moeilijkheden ik in de praktijk zou tegenkomen. Ik zal twee voorbeelden geven.

In een vierde klas (vwo) heb ik *De uitvreter* van Nescio gelezen. Hieraan wilde ik drie lessen besteden. In de eerste les lazen de leerlingen individueel het verhaal. De les daarna moesten ze in groepjes vier vragen bij het verhaal stellen. De vragen moesten betrekking hebben op dingen die ze opvallend en/of moeilijk vonden. Ook moesten ze alvast nadenken over het antwoord op de vragen. Mijn bedoeling was om de week daarna te werken met een forum, bestaande uit drie leerlingen, waaraan de groepjes hun vragen konden stellen. Ik zou zelf bij dit alles zoveel mogelijk op de achtergrond blijven.

Naar mijn gevoel is dit project mislukt. Toen er in groepjes gewerkt werd, merkte ik dat er weinig vragen geformuleerd werden. Het was geen onwil van de leerlingen, want er werd in alle groepjes druk gediscussieerd over het verhaal. Wat ik constateerde was dat er een enorme drempel was. Als er al een vraag geformuleerd werd, moest ik komen om mijn mening te geven. De leerlingen waren onzeker en na veel geploeter vroegen ze of ik niet gewoon de vragen kon stellen. Zij zouden dan wel nadenken over het antwoord.

In een vijfde klas (vwo) had ik dezelfde ervaring. Hoewel het in deze klas niet zozeer om het